

Örebro 2020-11-30

Pressmeddelande – "Skogsutredningen 2019"

- Hur mycket ska skyddas? Hur ska vi säkerställa den biologiska mångfalden?
- Vad kostar det? Är det rätt prioritering av resurser?
- Hur ska vi på ett rimligt sätt ersätta de markägare som äger den skog som samhället vill skydda?

Den areal skogsmark som vi i Sverige på ett eller annat sätt ska skydda och hur den markägare som idag äger dessa skogar ska ersättas är två helt olika frågor som tyvärr även denna utredning inte kan hålla isär säger Sveriges Häradsallmäningsförbunds sekreterare Erik Petré.

Erik fortsätter "Nästan alla skogsägare vill utveckla ett hållbart brukande i en grön cirkulär ekonomi. Då är det viktigt att samhällets/myndigheternas agerande är förutsägbart och rättssäkert. För att ta en lite provocerande men liknelse: Om en villaägare till kommunen skickar in en förfrågan om att bygga ut sin villa med 2 rum skulle nog de flesta villaägare med viss besvikelse kunna acceptera ett nej. Men tänk om svaret från kommunen är att nej – dessutom anser vi att undervåningen på Din villa är så underbart skött och historisk är så värdefull att vi vill göra den till ett museum. Du får ingen ersättning för det. Och Du får inte fortsatt bruka och bo i bottenplanet. Hur tror Ni att en villaägare skulle uppfatta det? På ett sätt är det så vi skogsägare har det – den som på sin fastighet skapar värdefulla biotoper riskerar att det blir nyckelbiotop, reservat eller på annat sätt ska skyddas från skogsägaren. Delar av utredningen och myndigheternas agerande underminerar skogsägarens intresse av att utveckla mångfalden i sin skog.

Sveriges Häradsallmäningsförbunds sekreterare Erik Petré är av de ca 20 personer som statsrådet Isabella Lövin utsett till sakkunnig/expert i Åganderättsutredningen – eller som den senare döptes om till Skogsutredning2019.

Förbundet har med stort engagemang via Erik Petré deltagit under det knappa år som utredningen arbetat. Förbundet har tillsammans med övriga skogsbruksföreträdare skrivit ett gemensamt så kallat "särskilt yttrande" från skogsbruksföreträdarna. Yttrandet bifogas detta mail.

Sveriges Häradsallmäningsförbund har under hela tiden utredningen pågått till sekretariatet lyft bristen på helhetssyn och konsekvensberäkningar i utredningen.

Relativt stor del av utredningen har fokuserat på vad utredaren anser att Sverige måste göra för att leva upp till de internationella åtaganden som Sverige gjort. Många sidor ägnas också åt vikten av att vi i Sverige avsätter större arealer för strikt skydd.

Sveriges Häradsallmäningsförbund anser att flera frågor blandas ihop till en salig röra som snarast befäster konflikterna än hittar lösningar. Som vi ser det är det fyra helt skilda frågor som måste belysas för att få ett helikopterperspektiv:

1. Hur, på vilket sätt och hur stora arealer skog ska vi skydda för att säkerställa den biologiska mångfalden? Hur ska vi sköta och förvalta de skyddade arealer där fri utveckling inte gynnar mångfalden – dvs där skogen ska skötas för att gynna och utveckla de naturvärden som redan finns? Mm mm
2. Hur ska de markägare som inte längre får bruka sin mark utan långtgående restriktioner ersättas?
3. Hur ska de arealer som vi på ett eller annat sätt skyddar från brukande redovisas till exempel till EU? Hur redovisar andra länder? Vad vi förstår så är Sverige i framkant med att skydda stora arealer av vår underbara natur – trots det redovisar ofta våra myndigheter som att vi är "sämst i klassen". (LRF:s rapport om uppseendeväckande skillnader bifogas detta mail).
4. Vilka konsekvenser ekonomiskt, regionalt osv får de beslut som tas ovan?

Sveriges Häradsallmäningsförbund ser det som viktigt att nu skapa verkstad och en långsiktig handlingsplan med tillhörande politiska beslut för att säkerställa och utveckla ett långsiktigt och hållbart brukande av våra skoga i en cirkulär ekonomi. Vi måste ta klimatfrågan, biologisk mångfald och andra miljöfrågor på allvar och inte bara köra enskilda plakatfrågor! Sveriges Häradsallmäningsförbund ser det därför som viktigt att frågorna ovan belyses och att sedan riksdagen i en bred majoritet tar ett långsiktigt beslut!

I den här – liksom i flera andra utredningar och förslag – är de ekonomiska konsekvenserna ofta mycket summariskt beskrivna – och de är ofta fragmentariska och felaktigt beskrivna med ett rent renodlat skrivbordsperspektiv.

Skogsutredningen 2019 räknar vad vi förstår med att så kallade frivilligt avsatta områden saknar ett marknadsvärde. Så är det naturligtvis inte – även om inget skogsbruk någonsin kommer att bedrivas på de "frivilligt avsatta områdena" har de ett marknadsvärde.

På samma sätt så vare sig man ersätter Sveaskog, en enskild skogsägare, Statens fastighetshetsverk för olika former av intrång/skötselbegränsning – eller tom för över marken till en ny ägare (det har tidigare skett för Sveaskog) så är det en förmögenhetsöverföring som måste synliggöras.

OM man gör någon form av reservat av mer eller mindre all skog fjällnära så innebär det att man undandrar ett antal miljoner kubikmeter årligen från avverkning. De är möjligt att det är rätt beslut för Sverige och för att bevara mångfalden. Men sett med våra ögon är det viktigt att synliggöra hela kostnaden och ställa den mot andra behövliga satsningar där pengar saknas.

Kalkylerna är svåra och komplexa. Antar man att vi idag har en virkesmarknad i balans och att allt virke som nu avverkas används av industrin – och allt annat är oförändrat – innebär det att ett beslut på att avsätta nästan all fjällnära skog som reservat gör att svensk industri långsiktigt får i storleksordning 2 miljoner färre kubikmeter per år. Med den förädlingsvinst på ca 1.000 sek per m³ som denna utredning själva använder i sina kalkyler innebär det att förutom engångsvärdet för skogsägarna på i storleksordning 20 – 40 miljarder så förlorar samhället i utebliven förädlingsvinst på 2 – 3 miljarder per år. I all framtid!

I utredningen står också att Sverige nog långsiktigt bör restaurera ca 2 miljoner hektar – dvs ca 7 procent av Sveriges totala skogsmarksareal. Ingen vet var dessa marker ligger men bara markvärdet för skogsägarna är i storleksordning 200 miljarder. Till detta astronomiska belopp kommer dessutom den uteblivna samhällsintäkten på 10 – 15 miljarder kronor per år. I all framtid!

Sett med våra ögon lyfts den här helhetssynen inte i utredningen – ska vi komma ur skyttregravarna måste det finnas en bred politisk majoritet som inser vidden av deras beslut och ett beslut där den enskilde skogsägaren får rimlig och förutsägbar ersättning för sin skog.

”Utredningen misstror också den enskilde skogsägaens drivkraft att förvalta och sköta sin skog. Nästan alla skogsägare arbetar på ett eller annat sätt aktivt med sin skog. I stort och smått skapar och utvecklar skogsägaren en mångfald av miljöer och naturvärden som i kombination med tex reservat säkerställer mångfalden” avslutar Erik Petré.

För mera information och kontaktperson:

Förbundets sekreterare Erik Petré, mobil 070 52 44 333 eller e-post:

sekreterare@haradsallmanningsforbundet.se

Vilka är vi??

Sveriges Häradsallmäningsförbund organiserar Sveriges Häradsallmänningar – drygt 60 stycken på totalt 130.000 ha. Häradsallmänningar är av skogs- och jordägare i en bygd gemensamt ägd skog. Häradsallmänningarna har funnits i mer än 1.000 år och regleras i ”Lag (1952:166) om häradsallmänningar”.

Lagen är i många avseenden mycket speciell och delar är nästan otidsenligt. Lagens nuvarande skrivning innebär bland annat att Häradsallmänningarna kommer att finnas kvar för all framtid.

Häradsallmänningarna har i många sammanhang (tex hos Skatteverket och Lantmäteriet) en speciell och egen ställning. Det totala förmögenhetsvärdet för alla Sveriges Häradsallmänningar är i storleksordning 10 miljarder SEK.